

КАЗУСЛАР:

1. 2008 йил 17 февралда Косово парламенти бир томонлама Косовонинг мустақиллигини эълон қилди. Бироқ Сербия Конституциясига биноан, Косово Сербиянинг автоном вилояти сифатида эътироф этилган бўлиб, унинг суверенитети тан олинмайди.

Косовонинг суверенитети 2008 йил 18 февралда Афғонистон, Тайвань ва бир қатор Европа мамлакатлари томонидан тан олинди. Франция биринчи бўлиб бундай қарорни қабул қилди, кейин Буюк Британия, АҚШ ва Италия унга қўшилди.

Шу билан бирга, Испания, Кипр, Греция, Словакия, Болгария, Руминия, Хитой ва Россия мамлакатнинг мустақиллигини тан олишга қарши бўлиб чиқди. 2008 йил 19 февралда Болгария ўз фикрини ўзгартирди ва келажақда Косово суверенитетини тан олишини эълон қилди.

Давлатнинг асосий белгиларидан бири бўлган суверенитет тушунчасини таҳлил этинг. Давлатнинг бошқа давлатлар томонидан тан олиш ёки олинмаслигини давлат белгиларига алоқадорлигини таҳлил этинг. Сизнингча, вазиятга қандай ҳуқуқий ечим бериш мумкин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 1997 йил 29 август 466-І-сон қарори билан тасдиқланган “Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш” миллий дастури мустақил Ўзбекистон тарихида қабул қилинган норматив-ҳуқуқий жиҳатдан жамиятда ҳуқуқий маданиятни оширишга қаратилган дастлабки ҳужжатдир.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги ПФ–5618-сон Фармони билан тасдиқланган “Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш Концепцияси” бу борадаги ўзида замонавий ёндашувларни қамраб олган норматив-ҳуқуқий ҳужжат ҳисобланади.

Аҳолининг ҳуқуқий билимларини оширишга доир вазифаларга умумий тус берилиши, уларни амалга оширишнинг аниқ таъсирчан механизмини яратиш нуқтаи назаридан юқорида келтирилган икки норматив-ҳуқуқий ҳужжатни таҳлил этинг. Амалий мисоллар ёрдамида фикрингизни асосланг.

3. Ҳуқуқ нормалари уларда мустаҳкамланган қоидаларнинг характериға қараб ҳуқуқ ва ваколат берувчи, мажбурият юқловчи ва тақиқловчи (ман қилувчи) нормаларға ажратилади. Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида қуйидаги нормалар ўз ифодасини топган:

1) Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 29-моддасида “Ҳар ким фикрлаш, сўз ва эътиқод эркинлиги ҳуқуқиға эға...”;

2) Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 51-моддасида “Фуқаролар қонун билан белгиланган солиқлар ва маҳаллий йиғимларни тўлашға мажбурдирлар”;

3) Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 58-моддасида мустаҳкамлаб қўйилган “...Давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг жамоат бирлашмалари фаолиятиға аралашишиға, шунингдек жамоат бирлашмаларининг давлат органлари ва мансабдор шахслар фаолиятиға аралашишиға йўл қўйилмайди”.

Ваколат берувчи, мажбурият юқловчи ва тақиқловчи нормаларнинг бир-биридан фарқли жиҳатларини изоҳлаш орқали келтирилган нормалар ҳуқуқ нормасининг қай туриға киришини атрофлича муҳоама қилинг.